

LEGALNOŚĆ POBYTU I PRACY OSÓB WYSIEDLONYCH Z UKRAINY REGULACJE UNIJNE

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2022/382

z dnia 4 marca 2022 r.

stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony

KOGO DOTYCZY DECYZJA RADY?

1. Obywatele Ukrainy zamieszkujący Ukrainę przed dniem 24 lutego 2022 r., którzy opuścili terytorium Ukrainy w wyniku inwazji wojskowej rosyjskich sił zbrojnych,
2. Bezpaństwowcy lub obywatele państw trzecich innych niż Ukraina, którzy przed dniem 24 lutego 2022 r. zamieszkiwali w Ukrainie i korzystali z ochrony międzynarodowej lub równoważnej ochrony krajowej w Ukrainie, którzy opuścili terytorium Ukrainy w wyniku inwazji wojskowej rosyjskich sił zbrojnych;
3. Członkowie rodzin osób wskazanych w pkt 1 i 2, tj.:

- ❖ małżonek,
- ❖ osoba pozostająca w stałym związku (innym niż małżeństwo), jeżeli prawo lub praktyka danego państwa członkowskiego traktuje pary niepozostające w związku małżeńskim w sposób porównywalny do par pozostających w związku małżeńskim, zgodnie z jego prawem krajowym odnoszącym się do cudzoziemców,
- ❖ małoletnie i niepozostające w związku małżeńskim dzieci osoby, o której mowa w pkt 1 lub 2 lub dzieci jej małżonka, niezależnie od tego, czy urodziły się w związku małżeńskim, poza związkiem, czy są przysposobione,
- ❖ inni bliscy krewni, którzy mieszkali razem jako jedna rodzina w czasie, kiedy wystąpiły okoliczności prowadzące do masowego napływu wysiedleńców, i którzy byli w tym czasie całkowicie lub częściowo na utrzymaniu osoby, o której mowa w pkt 1 lub 2.

DODATKOWA POWINNOŚĆ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE

Państwa członkowskie stosują niniejszą decyzję albo odpowiednią ochronę przewidzianą w ich prawie krajowym w odniesieniu do **bezpaństwowców i obywateli państw trzecich innych niż Ukraina**, którzy są w stanie udowodnić, że przed dniem 24 lutego 2022 r. legalnie przebywali w Ukrainie na podstawie ważnego zezwolenia na pobyt stały wydanego zgodnie z prawem ukraińskim, i którzy nie są w stanie w bezpiecznych i trwałych warunkach powrócić do kraju lub regionu pochodzenia.

KOGO JESZCZE MOŻE DOTYCZYĆ DECYZJA RADY?

Zgodnie z art. 7 dyrektywy 2001/55/WE państwa członkowskie mogą stosować niniejszą decyzją także do innych osób, w tym bezpaństwowców i obywateli państw trzecich innych niż Ukraina, którzy legalnie przebywali w Ukrainie i którzy nie są w stanie bezpiecznych i trwałych warunkach powrócić w do kraju lub regionu pochodzenia.

KOGO JESZCZE MOŻE DOTYCZYĆ DECYZJA RADY?

- ❖ Państwa członkowskie mogą również rozszerzyć tymczasową ochronę na dodatkowe kategorie wysiedleńców poza tymi, do których stosuje się niniejszą decyzję, w przypadku gdy dane osoby są wysiedleńcami z tych samych powodów i z tego samego państwa lub regionu, o których mowa w niniejszej decyzji
- ❖ Osoby wymienione na slajdach 3-6, które uciekły z Ukrainy niedługo przed dniem 24 lutego 2022 r. w związku z eskalacją napięcia lub które znalazły się na terytorium Unii (np. na wakacjach lub z powodów zawodowych) tuż przed tą datą i w wyniku konfliktu zbrojnego nie mogą powrócić do Ukrainy.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA DYREKTYWY 2001/55/WE

➤ **LEGALNOŚĆ POBYTU (DOTYCZY WSZYSTKICH PAŃSTW
CZŁONKOWSKICH UE) – PRYZYKNANIE TZW.**

OCHRONY CZASOWEJ

➤ **LEGALNOŚĆ PRACY (DOTYCZY WSZYSTKICH PAŃSTW
CZŁONKOWSKICH UE) – UPRAWNIENIE DO**

WYKONYWANIA PRACY BEZ DOKUMENTU

LEGALIZUJĄCEGO PRACĘ

OCHRONA CZASOWA

1. Ochrony czasowej udziela się na podstawie i w granicach określonych w decyzji Rady Unii Europejskiej, przez okres określony każdorazowo w tej decyzji.
2. Ochrony czasowej udziela się do chwili, gdy możliwy stanie się powrót cudzoziemców do uprzedniego miejsca ich zamieszkania, **jednakże nie dłużej niż na okres roku**
3. Jeżeli po upływie roku nie ustaną przeszkody do bezpiecznego powrotu cudzoziemców do uprzedniego miejsca ich zamieszkania, **okres ochrony czasowej przedłuża się o dalsze 6 miesięcy, jednak nie więcej niż dwa razy.**
4. **Straż Graniczna po wjeździe na terytorium RP nie wydaje żadnych dokumentów potwierdzających fakt przyznania ochrony czasowej.**

DOKUMENTY WYDAWANE W ZWIĄZKU Z OCHRONĄ CZASOWĄ

- 1. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I KARTA POBYTU NA OKRES 1 ROKU** - po przyjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej **Szef Urzędu** udziela zezwolenia na pobyt czasowy na okres roku i wydaje kartę pobytu.
- 2. Jeżeli okres ochrony czasowej został przedłużony, Szef Urzędu udziela, z urzędu, kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy na okres, na który przedłużono udzielanie ochrony czasowej, i wydaje kartę pobytu.**
- 3. Za wydanie karty pobytu i udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie pobiera się opłat.**

LEGALNOŚĆ PRACY NA TERYTORIUM RP

Cudzoziemiec korzystający z ochrony czasowej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub wykonywać działalność **gospodarczą** na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

OPIEKA MEDYCZNA, POMOC W ZAKWATEROWANIU I WYŻYWIENIU

1. Cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej Szef Urzędu **zapewnia opiekę medyczną oraz przyznaje pomoc przez zakwaterowanie i wyżywienie.**
2. Udzielanie cudzoziemcowi opieki medycznej następuje na podstawie **umowy zawartej pomiędzy Szefem Urzędu a świadczeniodawcą** w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
3. Cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej, **który wykonuje pracę lub wykonuje działalność gospodarczą**, Szef Urzędu zapewnia opiekę medyczną i pomoc, o której mowa w pkt 1, **uwzględniając wysokość uzyskiwanego przez cudzoziemca dochodu.**

POŁĄCZENIE CUDZOZIEMCA Z CZŁONKAMI RODZINY

1. Jeżeli małżonek lub małoletnie dziecko cudzoziemca korzystającego z ochrony czasowej przebywa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **Szef Urzędu podejmuje działania mające na celu połączenie rodziny.**
2. Szef Urzędu może podjąć działania mające na celu połączenie cudzoziemca korzystającego z ochrony czasowej z **innymi niż określani w pkt 1 jego bliskimi krewnymi, którzy bezpośrednio przed przybyciem cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzili z nim wspólne gospodarstwo domowe i pozostawali na jego całkowitym lub częściowym utrzymaniu.**

PRZENIESIENIE CUDZOZIEMCA DO INNEGO PAŃSTWA UE

1. Szef Urzędu może wystąpić do właściwego organu innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z **wnioskiem o przeniesienie cudzoziemca** korzystającego z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej**.
2. Przeniesienie cudzoziemca korzystającego z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej następuje **za jego zgodą**.
3. Cudzoziemcowi, który podlega przeniesieniu do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, **Szef Urzędu wydaje przepustkę**.

ZAKOŃCZENIE OCHRONY CZASOWEJ

1. Po zakończeniu okresu ochrony czasowej Szef Urzędu podejmuje działania mające na celu umożliwienie powrotu cudzoziemcom do kraju pochodzenia lub na obszar, z którego przybyli.
2. Po zakończeniu ochrony czasowej Szef Urzędu informuje cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o wszystkich okolicznościach, które mogą mieć znaczenie przy podjęciu przez cudzoziemca decyzji o powrocie do kraju pochodzenia lub na obszar, z którego przybył.
3. W przypadku gdy po zakończeniu ochrony czasowej powrót cudzoziemca do kraju pochodzenia lub na obszar, z którego przybył, jest niemożliwy ze względu na jego stan zdrowia, w szczególności gdy powodowałby konieczność przerwania leczenia szpitalnego, Szef Urzędu udziela cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy do czasu ustania okoliczności uniemożliwiających jego powrót do kraju pochodzenia lub na obszar, z którego przybył.

O CO NALEŻY ZAPYTAĆ CUDZOZIEMCA?

1. Czy posiada paszport biometryczny lub inny dokument tożsamości?
2. Czy otrzymał jakikolwiek dokument od funkcjonariuszy Straży Granicznej po przekroczeniu granicy RP?
3. Czy przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy oraz w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.?
4. Czy członkowie rodziny cudzoziemca (jeżeli są obecni na terytorium RP) przybyli również bezpośrednio z terytorium Ukrainy oraz w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.?
5. Jeżeli dana osoba nie posiada obywatelstwa Ukrainy, ale przybyła z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., należy poprosić o przedłożenie dokumentu legalizującego jej pobyt na terytorium Ukrainy (np. wiza, zezwolenie na pobyt czasowy, zezwolenie na pobyt stały, dokument potwierdzający objęcie tej osoby ochroną na terytorium Ukrainy).
6. Czy Polska jest krajem, w którym cudzoziemiec chce pozostać czy też w najbliższym czasie planowany jest wyjazd do innego kraju UE?

DANE KONTAKTOWE

Marta Pietrzak

Dział Prawa Imigracyjnego
Kancelaria Sadkowski i Wspólnicy - www.siw.pl

tel.: +48 797 132 311
e-mail: m.pietrzak@siw.pl